

DERİ

DERİNİN YAPISI

DERİDEN EMİLİM

Cildin Temizlenmesi

Amaç:

- ✓ Derinin fizyolojik atıklarının uzaklaştırılması
 - ✓ Cilt üzerinde birikmiş sebum
 - ✓ Sebumun oksidasyonu ile oluşan yapılar
 - ✓ Ölü deri hücreleri
- ✓ Mikroorganizma ve cilt üzerine yapışmış çevresel kirliliklerin uzaklaştırılması
- ✓ Cildin makyaj artıklarından kurtarılması

Cilt Temizliğinde Kullanılan Ürünler

- ✓ Sabunlar ve sindetler (daha sık kullanılır)
- ✓ Yağsız temizleyiciler
- ✓ Losyonlar
- ✓ Alkollü temizleyiciler
- ✓ Aşındırıcı preparatlar
- ✓ Maskeler

Sabunlar ve Sindetler

Sabunlar

- ✓ Yağ asitlerinin suda çözünebilen Na^+ ve K^+ tuzlarıdır.
- ✓ Anyonik yüzey aktif maddedir ve pH'ları alkalidir.

Ancak deri pH'sı asidik olduğu için;

- Deride kuruluk, kızarıklık, yanma, kaşıntıya neden olur
- Deride patolojik mikroorganizma yerleşimini artırabilir

Sabunun sulu çözeltisi kir ve deri ara yüzeyine girerek kirin ara yüzeyde tutunmasını azaltır ve emülsiyon oluşumu sonucu (köpük) kiri fiziksel güçle ortamdan uzaklaştırır.

Sabunlar genelde;

- yumuşak sabunlar
- sert sabunlar

olarak sınıflandırılırlar.

Yumuşak sabunlar

- Yağ asidinin potasyum hidroksit ile reaksiyonu sonucu elde edilirler.
- Jel kıvamında, yarı şeffaf, sarımsı renktedirler.
- En iyi örneği arap sabunudur.

Sert sabunlar

- Sodyum sabunları olarak da bilinen sert sabunlar, alkali olarak sodyum hidroksit kullanılarak hazırlanan sabunlardır.
- Genellikle, cilt temizliğinde banyo ve tuvalet sabunu olarak kullanılır.
- Tedavi amaçlı olarak ise psoriasis (sedef), akne vulgaris (ergenlik sivilcesi) gibi durumlarda kullanılır.

- Yumuşak ve sert sabunlar arasındaki en önemli fark içerdikleri sabun miktarıdır.
- Sert sabunda %75-90 civarında olan sabun miktarı, yumuşak sabunlarda %10-25 arasındadır.

- Sabunlar; sabuna temizleme, köpürme, plastiklik, deriye uygunluk gibi özellikleri sağlayan yüzey etkin maddeler, bağlayıcılar, nemlendiriciler, dolgu maddeleri, koku ve boya maddeleri içerirler.

Sabunların içerdiği maddeler

- Bitkisel ve hayvansal yağlar
- Alkaliler
- Köpük arttırıcılar
- Antioksidanlar
- Koku maddeleri
- Opaklık verici maddeler
- Boya ve pigmentler

Cildi koruyucu sabunlar

- Bu sabunlar pH'ları cilt pH'sına yakın olacak şekilde hazırlanırlar.
- Böylece alkali pH'nın ve sebum kaybının neden olduğu kurutucu etkiler ortadan kalkmış olur.
- Ayrıca formülasyonlarına cildin kaybolan yağını sağlayıcı maddelerin yanı sıra, protein ve süt bileşikleri eklenen sabunlardır.
- Su ve alkali sabunların cildi kurutucu etkisine karşı kullanılırlar.

Sindetler 'SABUNSUZ SABUN'

Sabunlardaki anyonik yüzey aktif madde yerine non iyonik yüzey aktif maddeler kullanılarak yağ asitlerinden kaynaklanan irritasyon azaltılmıştır.

pH ayarlı ürünler hazırlanarak el, yüz ve vücut temizliğinde kullanılan ürünler elde edilmiştir.

Avantajları

- Alkalilerin kurutucu ve tahriş edici etkisi ortadan kalkmıştır.
- Fizyolojik pH'ya yakın pH'larda hazırlanabilir.
- Kolay ve çabuk durulanırlar.
- Çözünmeyen sabun artıkları bırakmazlar.

Dezavantajları

- Sentetik petrol yan ürünü olduklarından dolayı hassas kişilerde olumsuz etkileri olabilir.
- Derinlemesine temizlik sağladıkları için bazen saç dökülmesine neden olabilir.

Yağ içermeyen temizleyiciler

- Cilt üzerinde köpük oluşturarak kiri uzaklaştırma esasına dayanırlar.
- Su, gliserin, setostearil alkol, sodyum lauril sülfat ve propilen glikol içerirler.
- Arkada ince bir film tabakası bırakırlar.
- Yüz kozmetiklerinin temizlenmesinde, hassas ve dermatite duyarlı cilde sahip kişilerin cilt temizliğinde kullanılırlar.

Temizleyici kremler

- Hem yüzü temizlemek hem de nemlendirmek için kullanılırlar.
- Deri üzerine parmak uçlarıyla ovularak uygulanırlar. Deri yüzeyindeki kirlilikler krem içinde yayılır. Daha sonra pamuk ile silinerek veya yıkanarak kirlilikler uzaklaştırılır.
- “Kold Krem (Cold Cream)”
- Kuru cilde sahip kişilerin kozmetik temizliğinde kullanılırlar.
- Su, mineral yağ, vazelin ve mum içerirler.

Eksfoliantlar

- St. corneum'u soyarak cildi temizlerler.
- Derinin pullanmasını (deskuamasyon) sağlayarak etki ederler.
- Ölü hücrelerin dökülüp yerini yeni derinin alması ile derinin daha temiz, taze ve ince hissedilmesini sağlarlar.

Örn: Salisilik asit , AHA

Aşındırıcı (Abresif) scrublar

-Mekanik eksfoliantlardır.

-Tanecikli yapıları sayesinde deriyi mekanik olarak soyarlar.

Örn: Polietilen tanecikler
Aluminyum oksit
Meyve çekirdekleri

Temizlik maskeleri

-Cildin sıkılaşmasını ve gözeneklerinin derinlemesine temizlenmesini sağlarlar.

-Yüze uygulanıp belli bir süre beklendikten sonra ya tabaka halinde soyarak ya da suyla yıkayarak uzaklaştırılırlar.

Örn:

Balmumu içerenler

Vinil/kauçuk bazlı olanlar

Hidrokolloid içerenler

Kil içerenler maskeler

Cildin Sıkılaştırılması

Tonikler ve sıkılaştırıcılar

- Deriyi sıkılaştırarak etki yapan ve fazla yağın temizlenmesi için kullanılan, genellikle alkol içeren ürünlerdir.
- Temizleyicilerin bıraktıkları film tabakasını ortadan kaldırır ve deride ferahlatıcı bir etki bırakırlar.

Tonikler ve sıkılaştırıcılar

Cilt tipine uygun ürün seçimi önemlidir.

- Yağlı ciltler için formüle edilen toniklerde alkol içeriği fazladır.
- Normal cilt için bu ürün kullanıldığında tüm sebumu ortadan kaldırdığı için daha sonraki sabunlama ve temizleme sırasında ciltte ciddi rahatsızlığa neden olur.
- Kuru ciltler için hazırlanan toniklerde alkol bulunmaz veya çok az miktarda yer alır bunun yerine papatya veya gül suyu kullanılır.

Tonikler ve sıkılaştırıcılar

Akneli ciltler için kullanılan toniklerin içerisinde mentol ve kafur gibi batma hissini azaltan, ferahlama sağlayan maddeler yer alır.

Cildin Nemlendirilmesi

- Deri, doğal işlevinin bir parçası olarak kendini nemli tutmaktadır (St. corneum %10 su içerir).
- Ama sert temizleyici ürünler ve çevresel etkenlere aşırı maruziyet, derinin doğal dengesini bozabilir.
- Dış etkenler ile derinin koruyucu, yağ bazlı yapıları uzaklaşır ve böylece derinin bariyer etkisi azalır.
- Su deriden kolaylıkla uçarak uzaklaştığı için deri daha kuru hale gelir ve nemlendiriciye ihtiyaç duyulur.

Cildin Nemlendirilmesi

- Nemlendirici ürünler daha çok kuru ciltler için gereklidir.
- Normal veya yağlı deriye sahip olanlarda zaten yeterince (hatta yağlı ciltlerde fazla) nem üretilir.

- ✓ Derideki su, su oranının yüksek olduğu dokulardan SC'a doğru hareket eder, en sonunda havaya karışır.
- ✓ Deriden su moleküllerinin buharlaşmasını engelleyen herhangi bir faktör, derinin nemlenmesini sağlar.
- ✓ Nemlenme ile SC hücreleri şişer, hücreler arası lipit tabakada su oranı artar.

**KIRIŞIKLIKLAR DAHA AZ BELİRGİN DURUMA
GELİR.**

Cildin nemi = Stratum corneum'un nemi

- Stratum corneum'daki su, değişik su tutucu moleküllere bağlı olan sudur.
- Stratum corneum nem içeriği < % 10 : KURU CİLT
- Yaş ilerledikçe cilt nemi azalır.
- Erkekler daha avantajlıdır.

Doğal Nemlendirici Faktör (NMF) (Natural Moisturizing Factor)

Stratum corneum hücresi içinde bulunan su tutma özelliğine sahip maddelerdir.

Stratum corneumun % 15-20'si

St.corneum'un suyu bağlayan elemanları

Serbest Amino asitler ve Urokanik asit	% 40
Pirolidon karboksilik asit (Na PCA)	% 12
Laktat (Na)	% 12
Üre	% 7
Na, Ca, K, Mg iyonları (klorür, sitrat, format, fosfat)	% 19
Amonyak, ürik asit, vs	% 1.5
Şekerler, organik asitler, peptitler	% 8.5

Cilt kuruluğunun giderilmesi

Emoliyanlar ve okluzif maddeler

- * St. corneum tabakasının lipit karışımını taklit eden maddeler (seramitler, yağ asitleri, trigliseritler, kolesterol esterleri, squalen vb)
- * Cildin yüzeyini örtterek ciltten su kaybını engelleme etkisi

Cilt kuruluğunun giderilmesi

NMF' yi oluşturan maddeleri içeren ürünler ve higroskopik maddeler

Çevreden su çeken maddeler (gliserin, sorbitol, propilen glikol, alfa-hidroksi asitler, PCA, üre, laktik asit ve laktat)

Cilt üzerinde hidrofilik film oluşturan maddeler

Hyaluronik asit, kondroitin sülfat, dermatan sülfat vb

Deri bakımının 7 püf noktası

1. Güneşe ve zararlı UV ışınlarında maruziyetin süresini azaltmak
2. Sağlıklı diyet
3. Düzenli egzersiz
4. Stresi kontrol etmek
5. Düzenli uyku
6. Sigara ve diğer tütün ürünlerinden uzak durmak
7. Cildinizi sevmek!

Cilt bakım ürünlerinin temel amaçları

- Cildin sağlıklı ve iyi durumda kalmasını sağlamak,
 - ✓ Derinin temizlenmesi
 - ✓ Derinin nem dengesinin korunması
- Derinin yaşlanması belirtilerinin oluşmasını azaltmak ve oluşma hızını yavaşlatmak,
- Bazı cilt sorunlarının çözümüne yardımcı olmak
- Deri metabolizmasının stimülasyonu
- Derinin zararlı UV radyasyonundan korunması